

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Бурштинський енергетичний коледж

Циклова методична комісія економічних дисциплін

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
заступник директора
з навчальної роботи
_____ О.В. Подолякіна
«__» серпня 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи управлінської діяльності»»

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 5.05060101 «Монтаж і експлуатація теплоенергетичного
устаткування теплових електростанцій

(шифр і назва спеціальності)

групи 4Т-9-13

(назва групи)

відділення інженерно-екологічне

(назва відділення)

2016 р.

Робоча програма «Основи управлінської діяльності»
(назва навчальної дисципліни) _____ для студентів

за спеціальністю 5.05060101 «Монтаж і експлуатація теплоенергетичного
устаткування теплових електростанцій»

Розробник (-и): викладач Ковальський Т.А.
(П.І.П., посада, науковий ступені та вчені звання)

"30 " серпня 2016 року _____
(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової методичної комісії
економічних дисциплін

Протокол від "30" серпня 2016 року № 1

Голова циклової методичної комісії економічних дисциплін

_____ **Шувар М.М.**
(підпис) (прізвище та ініціали)

Розглянуто і схвалено Науко-методичною радою Бурштинського енергетичного коледжу ІФНТУНГ.

Протокол від " ____ " серпня 2016 року № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Галузь знань, напрям підготовки (спеціальність)	Характеристика навчальної дисципліни	
			денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів -		Галузь знань <u>0506 «Енергетика та енергетичне машинобудування»</u> (шифр і назва)	«Основи управлінської діяльності»	
Національних	ECTS	<u>Спеціальність 5.05060101 «Монтаж і експлуатація теплоенергетичного устаткування теплових електростанцій»</u> (шифр, назва)		
Години відповідно до навчального плану			Семестр	
			VII-й	-й
Денна форма навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи студента -68			Лекції	
			28 год.	- год.
			Практичні, семінарські	
			12 год.	- год.
			Лабораторні	
			- год.	- год.
			Самостійна робота	
			68 год.	- год.
			Індивідуальні завдання:	
			- год.	
			Вид контролю:	
			залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 58,8%.

РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА СЕМЕСТРАМИ

Курс навчання	1		2		3		4		Всього годин з дисципліни
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Повний обсяг часу на дисципліну /год/							108		108
В тому числі аудиторних занять :							40		40
<i>З них: - лекції</i>							28		28
<i>- практичні</i>							4		4
<i>- семінарські</i>							8		8
<i>- лабораторні</i>							-		-
Термін часу на самостійну роботу студента							68		68
Вид індивідуальних завдань: курсовий проект курсова робота розрахункова робота графічна робота Консультації									
Підсумкові форми контролю							Зал.		Зал.

Доповнення та зміни:

Тематичний план дисципліни
«Основи управлінської діяльності»

Найменування тем	Всього годин	В тому числі			
		лекції	практичні заняття	семінарські заняття	самостійна робота
Тема 1. Основні поняття , сутність та види менеджменту.	10	4	-	-	6
Тема 2. Комунікації в менеджменті.	8	2	-	2	4
Тема 3. Сутнісна характеристика підприємницької діяльності.	8	2	-	-	6
Тема 4. Підприємство як організаційна структура підприємництва.	10	2	-	2	6
Тема 5. Розробка та ухвалення управлінських рішень.	6	2	-	-	4
Тема 6. Функції менеджменту. Планування як функція менеджменту.	10	2	-	-	8
Тема 7. Організація в системі управління. Функція менеджменту «організація».	12	2	-	2	8
Тема 8. Функції менеджменту «мотивація» і «контроль».	8	2	-	-	6
Тема 9. Влада і лідерство.	8	2	2	-	4
Тема10. Управління конфліктними ситуаціями.	10	2	-	2	6
Тема 11. Маркетингова діяльність підприємства.	8	4	-	-	4
Тема 12. Антикризове управління діяльністю підприємства.	10	2	-	2	6
Разом	108	28	2	10	68

2. Предмет, мета та завдання дисципліни «Основи управлінської діяльності»

Ринкові реформи в економіці України набувають все більшої сили, формуючи нові соціальні відносини, в тому числі, і в сфері управління. Сучасна система управління найбільш адекватно відображає менеджмент, як науку та практику управлінської діяльності. Нині потребу в менеджменті відчують всі сфери життєдіяльності суспільства, тому не дивно, що зростає число навчальних закладів, де вивчають теорію менеджменту, і кількість людей, що нею цікавляться. Управління людьми є основою і найважливішою частиною повсякденної діяльності керівника. Тому знання основних положень теорії менеджменту стане йому, як фахівцю управління, у пригоді, давши змогу підтвердити ефективність та результативність своїх організаційних зусиль.

Мета навчальної дисципліни «Основи управлінської діяльності» – надання студентам знань про основні категорії та закономірності управління та формування умінь, навичок ефективного використання сучасних управлінських методів та прийомів.

Предметом навчальної дисципліни «Основи управлінської діяльності» є вивчення теоретичних концепцій та методологічних засад управління підприємством та організацією.

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання:

- усвідомлення студентами сутності основних понять і категорій науки управління та загальних закономірностей формування, функціонування і розвитку систем управління;
- отримання фундаментальних знань про зміст та процеси реалізації функцій управління;
- розвиток і закріплення навичок використання ефективних прийомів, способів та інструментів управління;
- створення бази для вивчення спеціальних управлінських дисциплін.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

- сфери, види та функції менеджменту;
- види організацій, цілі їх діяльності та критерії успіху, характеристики організацій;
- професійні та психологічні вимоги до менеджерів;
- рівні управління в організації;
- ролі менеджера в організації та його здібності;

- етапи прийняття управлінських рішень;
- сутність та зміст комунікаційного процесу;
- сутність планування та основні елементи системи планування;
- сутність мотивації, процесуальні та змістовні теорії мотивації.
- інструменти управлінського контролю;
- стилі управління;
- психологічні аспекти управлінської діяльності;
- критерії ефективності організації.

вміти :

- визначати загальні та конкретні функції менеджменту в організації;
- визначати етапи прийняття раціональних рішень та враховувати фактори впливу під час вирішення організаційних проблем;
- застосовувати аналітичні, статистичні, теоретико-ігрові методи прийняття рішень;
- застосовувати ефективні управлінські дії в організації;
- здійснювати аналіз та оцінку зовнішнього середовища в організації;
- володіти методами управлінського контролю поведінки робітників;
- використовувати теорії та концепції лідерства під час здійснення управлінського впливу;
- здійснювати оцінку організаційної ефективності;
- визначати результативність та ефективність менеджменту.

<p>➤ Види і форми комунікацій.</p> <p><i>Аналіз основних форм та видів комунікацій. Формальні та неформальні комунікації, їх аналіз. Завдання, що їх вирішують вертикальні комунікації.</i></p> <p>➤ Інформація як матеріал комунікацій та її види.</p> <p><i>Суть поняття інформація. Класифікація інформації за різними ознаками.</i></p>	сам.	4	Перевірка конспекту	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Аналіз формальних та неформальних комунікацій. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Назвати та охарактеризувати формальні та неформальні комунікації. 	/2/ с. 86-88 /1/с. 88-92 /2/ с. 88-91
<p>Семінарське заняття №1</p> <p><i>Теми 1,2</i></p>	сем.	2	Диктант, опитування студентів		
<p>Тема 3. Сутнісна характеристика підприємницької діяльності.</p>		8			
<p>➤ Поняття господарської діяльності, її види, суб'єкти та ознаки.</p> <p>➤ Підприємництво як сучасна форма господарювання.</p> <p>➤ Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності.</p> <p>➤ Роль і значення підприємництва в економічному розвитку країни.</p> <p>➤ Принципи підприємництва.</p> <p>➤ Типи підприємницької діяльності.</p> <p>➤ Економічна основа підприємництва.</p>	лек.	2	Фронтальне опитування	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • види підприємницької діяльності; • характеристику основних організаційно-правових форм підприємництва; • сутність малого підприємства. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розкрити особливості та вказати відмінності основних організаційно-правових форм підприємництва. 	/15/ с. 24-48 /16/ с. 119-144
<p>Тема 4. Підприємство як організаційна структура підприємництва.</p>		10			
<p>➤ Підприємство, його сутність та функції.</p> <p>➤ Види та об'єднання підприємств.</p> <p>➤ Господарські товариства.</p> <p>➤ Фірма як організаційно – господарська одиниця.</p> <p>➤ Мікросередовище менеджменту (внутрішні змінні</p>	лек.	2	Фронтальне опитування	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • суть підприємства; • функції підприємства; • види підприємств; • форми об'єднань підприємств. • значення фірми в ринковому середовищі. 	/1/ с. 64-66 /1/с.70-84 /16/ с. 145-156

<p>організації).</p> <p>➤ Зовнішнє середовище менеджменту (умови господарювання).</p> <p><i>Суть зовнішнього середовища підприємства. Чинники, що визначають макросередовище організації.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Правове регулювання діяльності підприємства. <p><i>Аналіз нормативно – правових документів, що регламентують діяльність підприємств в Україні.</i></p> <p><i>Суть внутрішнього середовища підприємства. Фактори мікросередовища та її характеристика.</i></p>	сам.	6	Перевірка конспекту	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> характеризувати особливості функціонування підприємств різних видів та об'єднань; визначати фактори впливу середовища фірми. 	
<p>Семінарське заняття №2</p> <p><i>Теми 3,4</i></p>	сем.	2	Диктант, опитування студентів		
<p>Тема 5. Розробка та ухвалення управлінських рішень.</p>		6			
<p>➤ Класифікація управлінських рішень.</p> <p><i>Суть управлінського рішення. Ухвалення управлінського рішення.</i></p> <p>➤ Процес вироблення раціонального рішення.</p> <p><i>Основні етапи процесу підготовки і ухвалення рішень та їх аналіз.</i></p> <p>➤ Групове ухвалення рішень.</p> <p><i>Необхідність використання групового ухвалення рішень. Методи групового ухвалення рішень та їх характеристика.</i></p>	лек.	2	Фронтальне опитування	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> Що таке управлінське рішення. Як проходить ухвалення управлінського рішення. Основні етапи процесу підготовки і ухвалення рішень. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> Пояснити необхідність використання групового ухвалення рішень. 	/1/с. 110-114
					/1/ с. 114-116
	сам.	4	Перевірка конспекту		/1/ с. 116-119
<p>Тема 6. Функції менеджменту. Планування як функція менеджменту.</p>		10			
<p>➤ Характеристика та класифікація функцій менеджменту.</p> <p>➤ Зміст функції планування. Стратегічне планування та його види.</p>	лек.	2	Фронтальне опитування	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> Суть функцій менеджменту. планування. Види планування та їх характеристика. Методи 	/2/с.117-128 /1/с.132-154 /4/с.46-47

<p>➤ Методи організаційного планування. Процес планування реалізації стратегії.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Оперативно-календарне планування.</i> ○ <i>Бізнес-план. Аналіз матриці БГК.</i> 	сам.	8	Перевірка конспекту	<p>організаційного планування.</p> <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ здійснювати процес стратегічного планування; ▪ визначати цілі та завдання підприємства. 	<p>/1/с.154-183</p> <p>/2/с.128-141</p> <p>/4/с.48-54</p>
<p>Тема 7. Організація в системі управління. Функція менеджменту «організація».</p>					
<p>➤ Організація, її роль і значення. Структурна побудова організацій.</p> <p>➤ Класифікація організаційних структур управління.</p> <p>➤ Лінійна структура управління. Функціональна структура управління. Лінійно-функціональна структура управління.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Культура організації.</i> ○ <i>Організації в Україні та їхній розвиток.</i> 	лек.	2	Фронтальне опитування	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Суть організації. ▪ Роль організації. ▪ Види організаційних структур. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обирати організаційну структуру для конкретного підприємства. 	<p>/2/с.141-154</p> <p>/1/с.183-214</p>
<p>○ <i>Культура організації.</i></p> <p>○ <i>Організації в Україні та їхній розвиток.</i></p>	сам.	8	Перевірка конспекту		/4/с.60-82
<p>Семінарське заняття № 3 <i>Теми 5, 6, 7</i></p>					
<p>Тема №8. Функції менеджменту «мотивація» і «контроль».</p>					
<p>➤ Поняття мотивації та її зміст.</p> <p>➤ Мотиваційні теорії. Роль заохочення та стягнення в ефективності мотивації.</p> <p>➤ Механізм дії мотивації до праці через потреби.</p> <p>➤ Поняття і зміст контролю.</p> <p>➤ Ознаки та характеристики контролю.</p> <p>➤ Види контролю.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Мотивація та компенсація.</i> ○ <i>Процесуальні теорії мотивації.</i> ○ <i>Процес контролю і техніка його проведення.</i> ○ <i>Система контролю.</i> 	лек.	2	Фронтальне опитування	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Суть мотивації. ▪ Роль заохочення та стягнення в ефективності мотивації. ▪ Зміст контролю. ▪ Ознаки контролю. ▪ Види контролю. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати механізми мотивації до праці. • здійснювати контроль за діяльністю колективу підприємства. 	<p>/2/с.154-175</p> <p>/1/с.214-234</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Мотивація та компенсація.</i> ○ <i>Процесуальні теорії мотивації.</i> ○ <i>Процес контролю і техніка його проведення.</i> ○ <i>Система контролю.</i> 	сам.	6	Перевірка конспекту		<p>/2/с.175-189</p> <p>/1/с.234-255</p> <p>/4/с.88-105</p> <p>/4/с.105-121</p>
<p>Тема 9. Влада і лідерство.</p>					
<p>➤ Поняття влади і лідерства.</p>	лек.	2	Фронтальне	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Знати що таке 	2/с.213-217

Тема 11. Маркетингова діяльність підприємства.		8			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Функції, принципи та цілі маркетингу. ➤ Концепції маркетингу. ➤ Тактика і стратегія маркетингу. ➤ Цінова політика підприємства у системі маркетингу. ➤ Маркетингове середовище. ➤ Економічна, господарська та комерційна сторона маркетингу. ➤ Види маркетингу. ➤ Аналітична функція маркетингу. ➤ Система маркетингу. 	лек.	4	Фронтальне опитування	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Функції, принципи та цілі маркетингу. • Концепції маркетингу. • Види маркетингу; • Систему маркетингу; • Складові комплексу «чотирьох Р»; • Види маркетингових досліджень. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Характеризувати загальні та конкретні цілі маркетингу; • Пояснити суть основних концепцій маркетингу • Аналізувати маркетингове середовище фірми. 	/7/ стор. 5-80; /8/ стор. 7-24.
Тема 12. Антикризове управління діяльністю підприємства.		10			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Суть кризи підприємства, її види. ➤ Банкрутство та його види. ➤ Складові антикризового управління діяльністю підприємства. ➤ Роль і значення санації в запобіганні банкрутства підприємств. <ul style="list-style-type: none"> ○ Реструктуризація та реорганізація підприємств. ○ Державне регулювання антикризових процесів. 	лек.	2	Фронтальне опитування	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Що таке криза, види кризи. ▪ Що таке банкрутство, його види. ▪ Складові антикризового управління діяльністю підприємства. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати складові антикризового управління. 	/4/с.294-309
Семінарське заняття №5 <i>Теми 11, 12</i>	сем.	2	Контрольна робота		

4. Список літератури

1. Р.М. Пушкар, Н.П. Тарнавська Менеджмент: теорія та практика. Підручник; Тернопіль – 2005, видавництво «Карт - бланш».
2. В.А. Рульєв, С.О. Гуткевич Менеджмент. Навчальний посібник; Київ, «Центр учбової літератури», 2011.
3. Ф.І. Хміль Менеджмент Київ, «Вища школа», 1995.
4. О.М.Гірняк, П.П. Лазановський Менеджмент: теоретичні основи і практикум. Магнолія плюс. Львів., 2003. – 336 с.
5. Менеджмент: теоретичні основи і практикум. Навчальний посібник; Київ, «Магнолія плюс», 2003.
6. Менеджмент: теорія і практика. Навчальний посібник; Київ, «Атіка», 2007.
7. Маркетинг. Основи теорії і практики: Навчальний посібник. – В.В.Липчук, А.П.Дудяк, С.Я.Бугіль. – Львів, Новий світ, Магнолія-плюс. – 2003ю -288 с.
8. Основи маркетингу: Навчальний посібник. – І.С. Земляков, І.Б.Рижий, В.ІІ Савич. – Івано-Франківськ: ІМЕ, 2003. – 352 с.
9. С.М. Соболю, Шершньова Менеджмент; Київ, 2003.
10. О.В. Рудінська, С.А. Яроміч, І.О. Молоткова Менеджмент; Київ, «Ельга», 2002.
11. А.В. Щерда Менеджмент; Київ, «Знання», 2004.
12. Покропивний С.Ф., Колот В.М. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність. Навчальний посібник. – К., 1998.
13. Пунько Б. Основи підприємницької діяльності (практичні аспекти). – Львів.,1997
14. Ніколенко Ю.В. Політекономія. – К.;УУЛ, 2003
15. Фінансові основи підприємництва. Навч. посіб. – К., Центр навчальної літератури, 2006. – 192 с.
16. Основи підприємницької діяльності. Підручник для учнів 10-11 кл., заг. осв. шкіл, ліцеїв та гімназій / З.С.Варналій, В.О.Сизоненко – К., Знання України, 2003. – 407 с.